Kennis van Breast Awareness bij vrouwen tussen 40 en 49 jaar: een praktijkverbeterend project

Haio: STORMS Reinhilde , U.A.
Promotor: HENDRICKX Kristin
Praktijkopleider: BERGHMANS Luc

Context: Borstkanker is een belangrijk gezondheidsprobleem. Bij ??n op de negen vrouwen wordt borstkanker vastgesteld v??r de leeftijd van 75 jaar. Dit maakt borstkanker tot de meest voorkomende kanker bij vrouwen. Bovendien is het de belangrijkste doodsoorzaak bij vrouwen onder de leeftijd van 70 jaar. Vroegtijdige diagnostiek en screening spelen een belangrijke rol in de aanpak van borstkanker. Vrouwen tussen 50 en 69 jaar worden aangeraden om deel te nemen aan het Vlaams bevolkingsonderzoek naar borstkanker. In deze leeftijdscategorie gebeurt de borstkankerscreening tweejaarlijks dmv een screeningsmammografie. Bij vrouwen onder de 50 jaar heeft de huisarts een belangrijke adviserende rol. Vrouwen dienen ge?nformeerd te worden over het beperkte voordeel van screenen tussen 40 en 49 jaar mbv een mammografie en ook over de belangrijke nadelen ervan. Het is de taak van de huisarts om vrouwen informatie en instructies te geven rond ?Breast Awareness? (?Borst Bewustzijn?). Vrouwen moeten ertoe aangezet worden om vertrouwd te raken met hun borsten zodat zij snel veranderingen opmerken en contact opnemen met hun arts.

Onderzoeksvraag: In hoeverre zijn vrouwen tussen 40 en 49 jaar gekend met het concept Breast Awareness (BA)?

Methode: De onderzoekspopulatie bestond uit vrouwen tussen 40 en 49 jaar uit de huisartsenpraktijk Monnikenhof in Hemiksem. Aan de hand van een anonieme vragenlijst werd bij vrouwen informatie verzameld omtrent hun kennis over Breast Awareness. Ook werd er gekeken of demografische gegevens van de vrouwen (zoals kinderen, opleiding, abusus, familiale of persoonlijke voorgeschiedenis van borstkanker) invloed hadden op hun kennis. Alle vrouwen tussen 40 en 49 jaar die zich presenteerden op de raadpleging werden uitgenodigd tot het invullen van de vragenlijst.

Resultaten: Er werden in totaal 69 vragenlijsten ingevuld door vrouwen tussen 40 en 49 jaar. Slechts een kwart van de vrouwen (21%) heeft ooit van het begrip Breast Awareness gehoord. Het grootste deel (79%) is niet gekend met dit begrip. Nochtans kiest 68% van de deelnemende patiënten de juiste betekenis van Breast Awareness uit de drie keuzemogelijkheden. Ongeveer ??n op vijf vrouwen (19%) verklaart dat ze de informatie van hun huisarts kregen. Bij het grootste aantal (56%) vrouwen was het de gynaecoloog die hen ooit heeft aangeraden om aan hun eigen borsten te voelen en/of ernaar te kijken. Een zwelling in de borst is de belangrijkste verandering waarvan vrouwen weten dat ze hierop moeten letten (80%). Daarnaast weet 76% dat ze alert moeten zijn voor verandering van de vorm van de tepel en een vergelijkbaar aantal (74%) kijkt uit naar een zwelling onder de oksel of rond het sleutelbeen. Wanneer een verandering wordt opgemerkt in de borst zal 61% van de vrouwen diezelfde dag nog contact opnemen met hun arts.

Conclusie: Meer dan de helft van de vrouwen kent de juiste betekenis van Breast Awareness. Het grootste deel weet dat ze alert moeten zijn voor een zwelling in de borst. Slechts 6% kent alle veranderingen in de borst waar vrouwen moeten opletten. Meer dan de helft van de vrouwen neemt, bij het opmerken van symptomen in de borst, de dag zelf contact op met haar arts. Het is belangrijk om de juiste informatie rond Breast Awareness te verspreiden. Dit zou kunnen bijdragen tot het nog

beter vroegtijdig opsporen van borstkanker.